

tax system of Ukraine which has to be substantiated and mathematically calculated by identifying the tax burden and the shares of various taxes in GDP and in total tax revenue. The authors present the alternative model of the tax system in this article. They substantiate the priorities in creating a new structure of the tax system in Ukraine, minimal and maximum level of tax ratio, and the share of various taxes in GDP. The alternative tax system structure which corresponds to the aims of reforming was developed by using application software. The authors suggest recommendations to the reforming of the tax mechanisms which should be implemented to realize the new model of tax system in Ukraine. The further research is reasonable if the suggested recommendations are meant to be realized.

KEY WORDS: tax, tax system, tax reform, tax burden

УДК 330.322.3:338.486.6

Шуплат Олена Михайлівна,

старший викладач кафедри інвестиційної діяльності
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

(03680, Україна, Київ, проспект Перемоги, 54/1)

E-mail: ldovbenko@ukr.net

ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ТУРИЗМУ: ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ

АНОТАЦІЯ. Стаття написана з метою розкриття теоретичних і практичних аспектів інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму та галузевих особливостей її здійснення. Проаналізовано теоретичні засади щодо сутності інвестиційної діяльності у сфері туризму. Узагальнено підходи сучасних науковців, щодо визначення поняття «інвестиційна діяльність у сфері туризму» та запропоновано авторську дефініцію. Виокремлено галузеві особливості інвестиційної діяльності у сфері туризму. Здійснено аналіз видів, форм та об'єктів інвестування у сфері туризму. Проаналізовано місце України на світовому ринку туристичних послуг у контексті туристичних потоків і фінансових надходжень від міжнародного туризму. Узагальнено внесок підприємств сфери туризму у формування ВВП України та визначено обсяг капітальних інвестицій освоєних ними протягом 2010–2014 рр.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: інвестиційна діяльність, галузеві особливості інвестиційної діяльності, сфера туризму, роль туризму, туристичні потоки.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. У кризових умовах, при обмеженості фінансових ресурсів, особливої актуальності набуває питання інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму в Україні, основною метою якої є створення сприятливих умов для

реалізації інвестиційних проєктів. Світова практика свідчить, що країни з трансформаційними економіками, як правило, не в змозі подолати об'єктивні труднощі кризового періоду без залучення та ефективного використання інвестицій.

Інвестиції, загалом, сприяють створенню необхідних передумов для пожвавлення загальної економічної активності та формування національних інвестиційних ринків, дозволяючи досягти потрібного рівня інвестицій в умовах сучасного глобалізованого економічного простору. Інвестиції відіграють важливу роль у системі економічного відтворення, оновлення і збільшення виробничих ресурсів, прискорюють темпи економічного зростання. Європейська туристична комісія, зазначає, що у 2014 р. темпи зростання світового ринку туристичних послуг перевищили темпи зростання світової економіки. За експертними оцінками, при повноцінному розкритті українського туристичного потенціалу, надходження до бюджетів усіх рівнів могли б становити приблизно 10 млрд дол. США на рік, стільки ж отримують країни, співвимірні з Україною за туристично-рекреаційним потенціалом [1, с. 26–27].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Інвестиційна діяльність у сфері туризму, останнім часом, активно досліджуються у працях таких науковців, як: В. Гавран [2], Т. Гнатюк [3], І. Зорін [4], О. Крапівна [5], О. Кендюхов [6], В. Федоренко [7]. Так, аналізуючи проблеми інвестиційної діяльності у сфері туризму, В. Гавран і Т. Гнатюк звертають увагу на управлінський аспект інвестиційної діяльності, стверджуючи, що прискорення інвестиційних процесів у сфері туризму України слід здійснювати шляхом удосконалення організаційно-економічного механізму управління, в основу якого покладено систему фінансово-економічних та організаційно-правових важелів. Російські вчені І. Зорін і В. Квартальнов розглядають інвестиції у туризм як систему принципів, критерії, відносин, що регулюють спрямованість капітальних вкладень у розвиток туризму в рамках країни, регіону чи підприємства. Проте, на нашу думку дане визначення є надто вузьким, оскільки звертає увагу на окремі сутнісні сторони даної категорії та ототожнює інвестиції з капітальними вкладеннями. О. Крапівна метою інвестиційної діяльності сфери туризму вбачає отримання виключно економічного ефекту. В. Федоренко пропонує розглядати інвестиційну діяльність туристичної індустрії як єдину економічну систему із властивою їй сукупністю

ознак складових елементів Більш точне визначення наводить О. Кендюхова: «інвестиції в туризм — це вкладення капіталу у всіх його формах у туристичне підприємство або туристично привабливий регіон з метою отримання соціально-економічного ефекту», вказуючи на соціальні цілі вкладання капіталу. Зазначимо, що усі без виключення науковці визнають особливий характер організації інвестиційної діяльності у сфері туризму, а отже, і особливості фінансових відносин як всередині галузі, так і між її суб'єктами господарювання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Незважаючи на значний обсяг наукових досліджень з проблем інвестування сфери туризму, поки що залишаються невирішеними питання теоретичних і практичних аспектів активізації інвестиційної діяльності, зокрема щодо формування ефективного механізму залучення інвестиційних ресурсів, особливості інвестиційного процесу в сфері туризму, розширення кола інструментів фінансового забезпечення інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму.

Формулювання мети і завдання дослідження. З огляду на необхідність поглиблення теоретичних засад інвестиційної діяльності у сфері туризму, метою даної статті є розкриття сутності та особливостей інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму. Відповідно до мети було визначено такі завдання: проаналізувати наукові підходи до визначення поняття «інвестиційна діяльність у сфері туризму» та навести авторське визначення, викремила галузеві особливості інвестиційної діяльності, здійснити аналіз видів, форм та об'єктів інвестування, проаналізувати місце України на світовому ринку туристичних послуг, визначити внесок підприємств сфери туризму у формування ВВП та обсяг капітальних інвестицій, освоєних ними.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Інвестиційна політика відображає здатність економіки залучати та найефективніше розподіляти й використовувати фінансові ресурси, що формуються в процесі інвестування з метою забезпечення стабільного розвитку [8, с. 275].

Найбільш явною характеристикою сучасного розвитку світового туризму є дані наведені Всесвітньою туристичною організацією (далі ВТО), протягом 2014 р. загальна кількість туристів у світі становила 1133 млн, 9 % валового світового продукту, 7 %

загального обсягу інвестицій, 5 % усіх податкових надходжень, біля 1,5 трлн дол. США щорічних експортних надходжень, сектор утримує 277 млн чол. Більше ніж у 40 країнах сфера туризму є головним наповнювачем бюджету, а ще у 70 — однією з трьох основних статей [9].

Аналізуючи стан світового туризму цілком логічно розглянути місце України на світовому ринку туристичних послуг, згідно розподілу міжнародних потоків та фінансових надходжень за окремими країнами у 2013–2014 рр. (табл. 1, 2)

Таблиця 1

**РОЗПОДІЛ МІЖНАРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ ПОТОКІВ
ЗА ОКРЕМИМИ КРАЇНАМИ (ПЕРША ДЕСЯТКА ТА УКРАЇНА) У 2013–2014 РР.***

Країни	Кількість міжнародних туристів, млн чол.		Темп приросту, %	
	2013 р.	2014 р.	2013/2012 рр.	2014/2013 рр.
1. Франція	83,6	83,7	2,0	0,1
2. США	70,0	74,8	5,0	6,8
3. Іспанія	60,7	65,0	5,6	7,1
4. Китай	55,7	55,6	-3,5	-0,1
5. Італія	47,7	48,6	2,9	1,8
6. Туреччина	37,8	39,8	5,9	5,3
7. Німеччина	31,5	33,0	3,7	4,6
8. Великобританія	31,1	32,6	6,1	5,0
9. Росія	28,4	29,8	10,2	5,3
10. Мексика	24,2	29,1	3,2	20,5
Україна	24,7	12,7	7,3	-48,5

* Джерело: складено автором за даними: [10, с. 6, 8].

До 2014 р. Україна займала одне з провідних місць серед країн Центральної та Східної Європи, щодо кількості іноземних туристів. Упродовж 2000–2013 рр. кількість виїзних і вїздних туристів постійно збільшувалась (на 77 % і 283,6 % відповідно). Проте, з 2014 р. спостерігається різкий спад міжнародних турпотоків загалом і сукупних надходжень, зокрема.

Таблиця 2

**ФІНАНСОВІ НАДХОДЖЕННЯ ВІД МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ
ЗА ОКРЕМИМИ КРАЇНАМИ (ПЕРША ДЕСЯТКА ТА УКРАЇНА) У 2013-2014 РР.***

Країни	Надходження від міжнародного туризму, млрд дол. США		Темп приросту, %	
	2013 р.	2014 р.	2013/2012 рр.	2014/2013 рр.
1. США	172,9	177,2	7,0	2,5
2. Іспанія	62,6	65,2	7,6	4,2
3. Китай	51,7	56,9	3,3	10,2
4. Франція	56,7	55,4	5,6	-2,3
5. Мексика	51,8	50,8	18,1	-1,9
6. Італія	43,9	45,5	6,6	3,7
7. Великобританія	41,0	45,3	12,1	10,3
8. Німеччина	41,3	43,3	8,2	5,0
9. Таїланд	41,8	38,4	23,4	-8,0
10. Гонконг	38,9	38,4	17,7	-1,4
Україна	5,1	1,6	5,0	-68,3

* Джерело: складено автором за даними: [10, с. 6, 8].

Крім того, необхідно визначити місце підприємств сфери туризму у формуванні ВВП країни (табл. 3). Падіння туристичних потоків протягом 2014 р. зменшило прибутковість галузі, що призвело до падіння обсягів валової доданої вартості створеної даними підприємствами на 6,77 % .

Таблиця 3

ВВП УКРАЇНИ У ФАКТИЧНИХ ЦІНАХ У 2010-2014 РР.*

Показник	2010	2011	2012	2013	2014
ВВП у фактичних цінах, млрд грн	1082,6	1299,9	1404,7	1465,2	1566,7
ВВП, відсоток до відповідного періоду попереднього року (у постійних цінах 2007 р.)	104,1	105,2	100,2	100,0	93,2

Закінчення табл. 3

Показник	2010	2011	2012	2013	2014
Валова додана вартість підприємств із тимчасового розміщування й організація харчування, млн грн	10105	11639	11459	11540	9789
<i>Питома вага підприємств із тимчасового розміщування й організація харчування, % до підсумку</i>	0,93	0,90	0,82	0,79	0,62
Валова додана вартість підприємств сфери мистецтво, спорту, розваг та відпочинку, млн грн	6391	7558	10296	13344	13411
<i>Питома вага підприємств сфери мистецтво, спорту, розваг та відпочинку, % до підсумку</i>	0,59	0,58	0,73	0,91	0,86
Усього валова додана вартість, створена підприємствами із тимчасового розміщування й організація харчування та сферою мистецтва, спорту, розваг і відпочинку, млн грн	16496	19197	21755	24884	23200
<i>Питома вага підприємств туристичної сфери, % від сукупного обсягу ВВП</i>	1,52	1,48	1,55	1,70	1,48
Темп приросту ВВП підприємств туристичної сфери, %	-	16,37	13,32	14,38	-6,77

* Джерело: складено автором за даними [11].

Продовжуючи аналіз, пропонуємо дослідити стан інвестиційного забезпечення вітчизняних підприємств сфери туризму в країні (табл. 4)

Таблиця 4

**КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ОСВОЄНІ ПІДПРИЄМСТВАМИ
СФЕРИ ТУРИЗМУ У 2010-2014 РР.**

*(без урахування тимчасово окупованої території ар крим і м. Севастополя, з 2014 р.
без частини зони проведення антитерористичної операції)**

Показник	2010	2011	2012	2013	2014
Усього по країні	180576	241286	273256	249873	219420
Тимчасове розміщування й організація харчування	1033,2	1572,7	2264,9	1476,8	1482
Тимчасове розміщування	679,1	1010,8	1534,7	872,2	867,1
Діяльність із забезпечення стравами та напоями	354,1	561,9	730,2	604,6	614,9
Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	976,7	1437,3	2598	2544,5	508,7
Усього по сфері туризму	2009,9	3010	4862,9	4021,3	1990,7
Темп проросту капітальних інвестицій по країні, %	-1,98	33,62	13,25	-8,56	-12,19
Темп приросту кап. інвестицій за підприємствами з тимчасового розміщення й організації харчування, %	-	52,22	44,01	-34,80	0,35
Темп приросту кап. інвестицій за підприємствами сфери мистецтва, розваг та відпочинку, %	-	47,16	80,76	-2,06	-80,01
Питома вага освоєних капітальних інвестицій підприємствами з тимчасового розміщення й організації харчування до заг. обсягу по країні, %	0,57	0,65	0,83	0,59	0,68
Питома вага освоєних капітальних інвестицій підприємствами сфери мистецтва, розваг та відпочинку до заг. обсягу по країні, %	0,54	0,60	0,95	1,02	0,23
Питома вага капітальних інвестицій освоєних підприємствами сфери туризму в Україні, %	1,11	1,25	1,78	1,61	0,91

* Джерело: складено автором за даними [11].

Аналізуючи розподіл капітальних інвестицій за видами економічної діяльності у 2015 р. (рис. 1), можна спостерігати перевагу фінансування інвестиційних витрат підприємствами сільського господарства (10,7 % до загального обсягу по країні), промисловості (34,5 %), будівництва (15,4 %), інформації та телекомунікації (10,9 %).

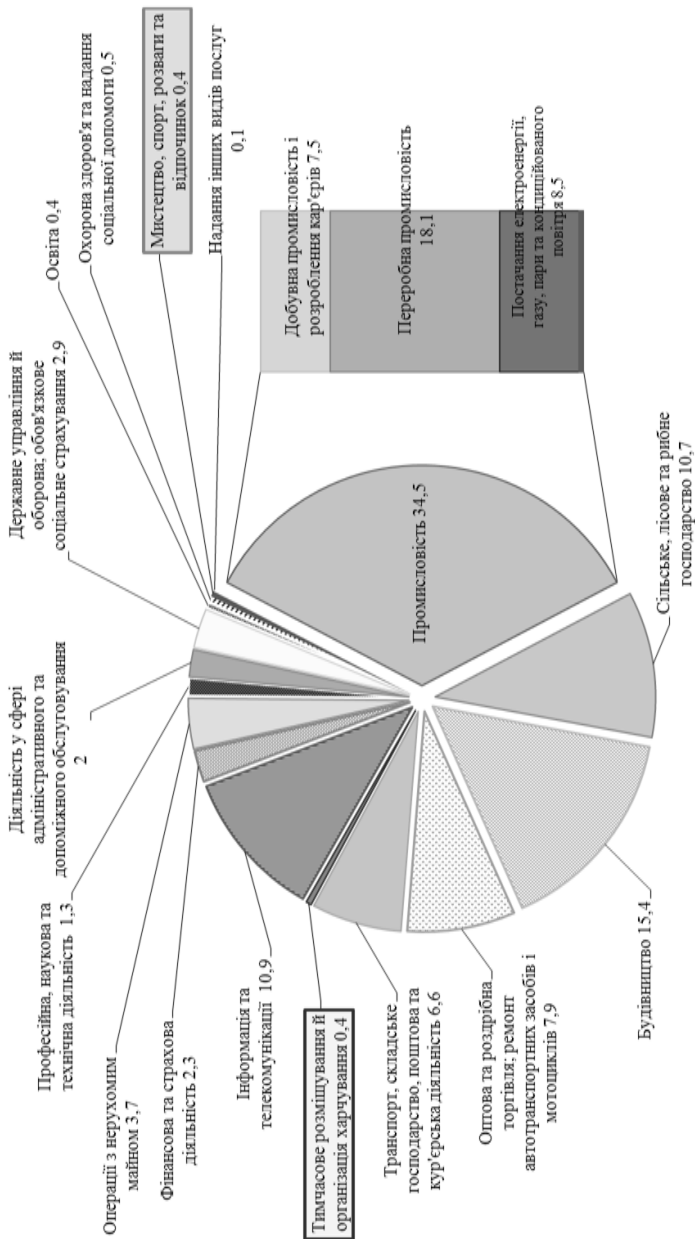

Рис. 1. Розподіл капітальних інвестицій за видами економічної діяльності за січень-вересень 2015 року, %*

* Джерело: складено автором за даними [11].

Мізерні обсяги фінансування капітальних витрат характерні для підприємств сфери туризму, а саме компаній з тимчасового розміщення й організації харчування (0,4 %) та мистецтва, спорту розваг і відпочинку (0,4 %). Певне пожвавлення капітальних вкладень підприємствами сфери туризму спостерігалось протягом 2011–2012 рр., що було пов'язано із реалізацією заходів при підготовці до Євро-2012.

Повноцінний розвиток сфери туризму в Україні можливий за наявності ґрунтовних теоретичних і практичних досліджень. З точки зору нашого дослідження важливим є теоретичний аналіз галузевих особливостей інвестиційної діяльності у сфері туризму.

Туризм є специфічною сферою господарської діяльності, що полягає у нематеріальному характері туристичних послуг, неспроможності їх до зберігання, що обумовлює особливості об'єктів інвестиційної діяльності та джерел інвестиційних ресурсів.

Як показує аналіз робіт провідних науковців, специфіка інвестиційної діяльності у сфері туризму визначається наступними чинниками (рис. 2).

Форми та види інвестиційної діяльності підприємств сфери туризму практично ідентичні підприємствам будь-якої іншої галузевої приналежності. За формами вкладень інвестиції поділяються на реальні, інноваційні та фінансові. Найпоширенішими формами реального інвестування у сфері туризму є будівництво та реконструкція засобів розміщення, харчування, спортивно-оздоровчих комплексів, туристичних і культурних об'єктів тощо. Інноваційні інвестиції пов'язані із вкладенням коштів в інноваційні нематеріальні активи підприємств сфери туризму. До них відносяться: ліцензії на здійснення туристичної діяльності, програмне забезпечення, яке дозволяє бронювати місця в готелях, резервувати транспортні квитки, сплачувати за туристичні послуги та інше. Щодо фінансових інвестицій у сфері туризму, то вони використовуються здебільшого на початковому етапі функціонування підприємства.

Рис. 2. Особливості інвестиційної діяльності в сфері туризму*

*Джерело: складено автором за даними: [6, 12, 13].

Важливим у розгляді змісту інвестиційної діяльності в сфері туризму є виокремлення об'єктів. Згідно із ст. 4 Закону України «Про інвестиційну діяльність» [14], об'єктами інвестиційної діяльності

може бути будь-яке майно, в тому числі й основні фонди та обігові засоби у всіх галузях і сферах народного господарства, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності, інші об'єкти власності, а також майнові права. Щодо галузевого спрямування об'єктів інвестиційної діяльності, то в Законі України «Про туризм» не наведено визначення об'єктів, проте на нашу думку, до об'єктів сфери туризму слід віднести підприємства: пасажирського транспорту, тимчасового розміщення, організації харчування, сфери мистецтва, розваг, спорту та відпочинку, медичних і оздоровчих послуг, торгівлі, інформаційних ресурсів, а також інші матеріальні й нематеріальні блага, майно, майнові комплекси (підприємства), результати і продукти інтелектуальної діяльності тощо, що належать суб'єктам сфери туризму на праві власності. Враховуючи зазначене, представимо об'єкти інвестиційної діяльності сфери туризму відповідно до нашого бачення (рис. 3).

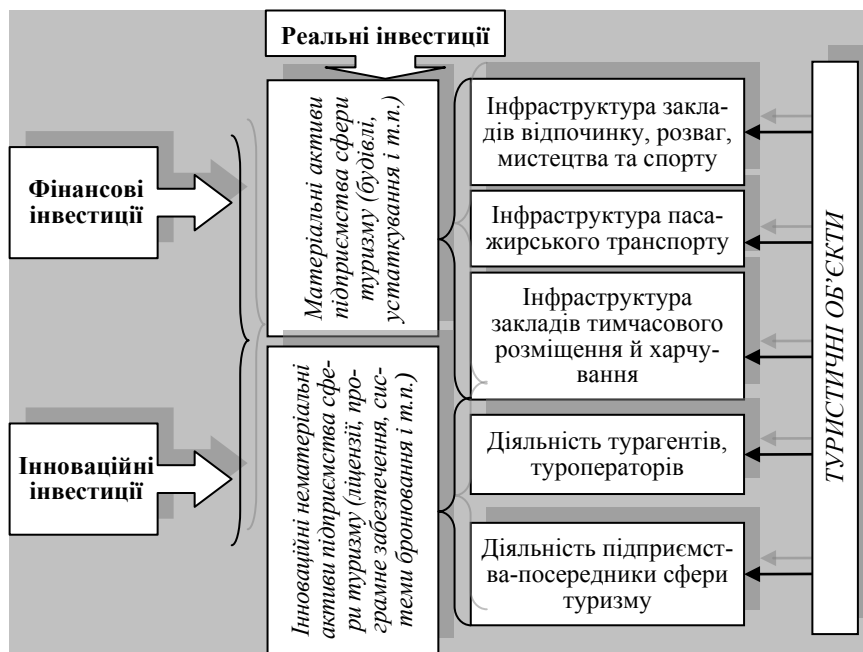

Рис. 3. Об'єкти інвестиційної діяльності сфери туризму *

*Джерело: Складено автором за даними [2, 6, 13].

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямку. Таким чином, проаналізувавши сутнісну характеристику інвестиційної діяльності в сфері туризму та визначивши їх галузеві особливості, можемо сформулювати таке авторське визначення поняття: *«інвестиційна діяльність у сфері туризму — це вкладення власних, боргових і залучених коштів у матеріальні та нематеріальні активи підприємств сфери туризму з метою отримання соціально-економічного ефекту»*.

Отже, стабілізація політичної та економічної ситуації в країні, покращення фінансової стійкості та оздоровлення підприємств туристичної сфери, підвищення їх інвестиційної привабливості для іноземних інвесторів, а також активізація процесів залучання внутрішніх інвестицій через інструменти фінансового ринку сприятимуть збільшенню капітальних інвестицій підприємствами сфери туризму в Україні

Бібліографічний список

1. Економіка регіонів у 2015 році: нові реалії і можливості в умовах започаткованих реформ — К.: НІСД, 2015. — 92 с.
2. Гавран В. Я. Управління інвестиційною діяльністю в рекреаційно-туристичній сфері: Автореф. дис.. канд. екон. наук: 08.02.03 / В.Я. Гавран; Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Л., 2002. — 19 с.
3. Гнатюк Т. М. Розробка механізму управління інвестиційною діяльністю підприємств туристичної сфери: Автореф. дис.. канд. екон. наук: 08.06.01 / Т. М. Гнатюк ; Технол. ун-т Поділля. — Хмельницький, 2003. — 16 с.
4. Зорин И. В., Квартальное В. А. Энциклопедия туризма: Справочник. — М.: Финансы и статистика, 2003. — 368 с.
5. Крапівная О. А., Волкова В. В. Проблеми моделювання процесів розвитку туристичного бізнесу / О. Крапівная, В. Волкова // 2008. — № 25. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Economics/29164.doc.htm
6. Кендюхов О. В. Теорія та практика управління економічним розвитком підприємства : монографія : [в 2 т.] / за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Кендюхова // Всеукр. спілка вчен.-економістів, Донец. нац. техн. ун-т. — Донецьк : ДВНЗ «ДонНТУ», 2013. — Т. 1 / [Кендюхов О. В. та ін.]. — 2013. — 343 с.
7. Федоренко В. Г. Инвестознaвство : Підруч. / В. Г. Федоренко, А. Ф. Гойко; ред.: В. Г. Федоренко; Міжрегіон. Акад. упр. персоналом (МАУП). — К., 2000. — 408 с.

8. *Недашківський М. М.* Інвестиційна безпека України в сучасних умовах [Електронний ресурс] / М. М. Недашківський, К. Ю. Подгорна // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. — 2012. — № 1. — С. 274–280.

9. Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www2.unwto.org/ru>

10. Tourism Highlights, 2015 Edition [Електронний ресурс] / UNWTO — Режим доступу: <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284416899>

11. Офіційний сайт Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

12. *Антоненко І. Я., Охріменко А. Г.* Проблеми та перспективи залучення інвестицій в туристичну сферу в рамках Європейської інтеграції України / І. Я. Антоненко, А. Г. Охріменко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 4. — С. 10–12.

13. *Гайдук А. Б.* Економічне регулювання розвитку сфери туристичних послуг: Автореф. дис.. канд. екон. наук: 08.02.03 / А. Б. Гайдук ; Держ. ун-т «Львів. політехніка». — Л., 1999. — 19 с.

14. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р., № 1560-XII: офіц. текст станом на 06.11.2014 р. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12n>

References

1. “Ekonomika regioniv u 2015 rotsi: novi realii s mozhlyvosti v umovakh zapochatkovanykh reform» [The region’s economy in 2015: new realities and opportunities in terms of reforms initiated] — К. : NISS, 2015. — 92 p. [In Ukrainian]

2. Havran, V. “Upravlinnya investytsiynoyu diyalnistyu v rekreatsinyo-turystychniy sferi» [Management of investment activity in the recreation and tourism sector] : Author. Thesis .. candidate. Econ. Sciences: 08.02.03 / V Havran; Nat. University of «Lviv. Polytechnic». — L., 2002. — 19 p. [In Ukrainian]

3. Gnatyuk, T. “Rozrobka mekhanizmu upravlinnya investytsiynoyu diyalnistyu pidpryemstv turystychnoi sfery» [Development mechanism of investment activity tourism companies] : Author. Thesis .. candidate. Econ. Sciences: 08.06.01 / T. Gnatyuk ; Techn. University of skirts. — Khmelnytsky, 2003. — 16 p. [In Ukrainian]

4. Zorin, I. Quarterly, V. “Entsyklopedia turysma» [Tourism Encyclopedia]: Directory. — М. : Finance and Statistics, 2003. — 368 p: [In Russian]

5. Krapivnaya, A. Volkov, V. “Problemy modelyuvannya protsesiv rozvytku turystychnogo biznesu» [Problems of modeling the process of tourism business development]: Available at: http://www.rusnauka.com/25_DN_2008/Economics/29164.doc.htm 2008 [In Ukrainian]

6. Kendyukhov, A. "Teoria ta praktyka upravlinnya ekonomichnym rozvytkom pidpryemstva: monografiya [v 2 t.]" [Theory and practice of enterprise economic development management: monograph [2 vols.] / Under total. Ed. Dr. Sc. Science professor. AV Kendyukhov and; All-Ukrainian. Union vchen. economists Donets. nat. Sc. Univ. — Donetsk: SHEE «National Technical University» 2013. — T. 1 / [Kendyukhov A. V. et al.]. — 2013. — 343 p. [In Ukrainian]

7. Fedorenko, V. "Investoznavstvo" [Investoznavstvo : textbook.] / VG Fedorenko , AF Gojko; ed .: VG Fedorenko ; Mizhrehion. Acad. Exercise. staff (AIDP). — K., 2000. — 408 p. [In Ukrainian]

8. Nedashkovsky, N., Podgornaya, K. "Investytsiyna bezpeka Ukrainy v suchasnykh umovakh" [Investment security of Ukraine in modern conditions] / N. Nedashkovsky, K. Podgornaya // Proceedings of the National University of the State Tax Service of Ukraine : the electron. Science. type .- Irpin, 2012, no 1. — Pp. 274–280. [In Ukrainian]

9. Official site of the World Tourism Organisation UNWTO. Available at: <http://www2.unwto.org/ru> [In English]

10. Tourism Highlights, 2015 Edition UNWTO. Available at: <http://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.18111/9789284416899> [In English]

11. Official site of the State Statistics Service of Ukraine. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> [In Ukrainian]

12. Antonenko, I. Ohrimenko A. "Problemy ta perspektivy zaluchennya investytsiy v turystychnu sferu v ramkakh Yevropeyskoi integratsii Ukrainy" [Problems and prospects of attracting investments in the tourism sector within the European integration of Ukraine] // Investment: Practice and Experience : nauk. and practical. Zh. — Kyiv, no 4 (2010). — Pp. 10–12.[In Ukrainian]

13. Hayduk A. "Ekonomichne reguluvannya rozvytku sfery turystychnykh poslug" [Economic regulation of the sphere of tourism] : Author. Thesis .. candidate. Econ. Sciences: 08.02.03 / A. Hayduk ; State. University of «Lviv. Polytechnic». — L., 1999. — 19 p. [In Ukrainian]

14. The Verkhovna Rada of Ukraine (1990), Law of Ukraine "Pro investytsiynu diyalnist" [On the investment activity]. Available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>. [Legal Act of Ukraine]

Стаття надійшла до редакції 25 лютого 2016 р.

УДК 330.322.3:338.486.6

Шуплат Елена Михайловна,

старший преподаватель кафедры инвестиционной деятельности

ГБУЗ «КНЭУ имени Вадима Гетьмана»

(03680, Украина, Киев, проспект Победы, 54/1)

E-mail: ldovbenko@ukr.net

Инвестиционная деятельность предприятий сферы туризма: вопросы теории и практики

АННОТАЦИЯ. Статья написана с целью раскрытия теоретических и практических аспектов инвестиционной деятельности предприятий сферы туризма и отраслевых особенностей ее осуществления. Проанализированы теоретические основы сущности инвестиционной деятельности в сфере туризма. Обобщены подходы современных ученых, в определении понятия «инвестиционная деятельность в сфере туризма» и предложена авторская дефиниция. Выделены отраслевые особенности инвестиционной деятельности в сфере туризма. Осуществлен анализ видов, форм и объектов инвестирования в сфере туризма. Проанализировано место Украины на мировом рынке туристических услуг в контексте туристических потоков и финансовых поступлений от международного туризма. Обобщен вклад предприятий сферы туризма в формировании ВВП Украины и определен объем капитальных инвестиций освоенных ими в течение 2010-2014 гг.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: инвестиционная деятельность, отраслевые особенности инвестиционной деятельности, сфера туризма, роль туризма, туристические потоки.

UDC 330.322.3:338.486.6

Shuplat Elena,

Senior Lecturer at the Department of Investment Activity
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman
(54/1, Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine)
E-mail: ldovbenko@ukr.net

Investment activity of tourism enterprises: theory and practice

ABSTRACT. The article explores theoretical and applied aspects of tourism enterprises' investment activity and its features. The study examines theoretical principles of investment activity in the tourism sector. The author summarizes academic approaches to the "investment activity in the tourism sphere", and proposes its definition. The features of investment activity in the tourism sphere are also outlined. The analysis concerns types, forms and objects of investments in the tourism sector. Ukraine's place in the global tourism market has been analyzed in the context of tourist flows and revenues from international tourism. The study has assessed the contribution of tourism enterprises to the GDP of Ukraine, and the volume of their capital investments in 2010-2014.

KEY WORDS: investment, features of investment activity in the tourism sector, tourism, the role of tourism, tourist flows.